

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Hilmi YAVUZ ★ Mehmet BİNBOĞA ★ Nilüfer UÇAR ★ Aslan AVŞARBEY ★ Harun ÇİTİL ★ Ayfer YILDIZ
Serhat AKDENİZ ★ İlker GÜLBAHAR ★ Ahmet Süreyya DURNA ★ Ali ERDİNÇ ★ Muhammet Baran ASLAN
Hülya KÖKSAL ★ Mehmet GÖZÜKARA ★ Adem YAZAR ★ Yaşar ÖZDEN ★ Hüseyin KOCAİSPİR
Kadir ORAKÇI ★ Eyüp EKİNCİ ★ Şakir MƏHBUSİ ★ Orxan BAHADIRSOY ★ Meh-Met ★ Haşim KALENDER

Yıl 1 Sayı 8 Ekim 2019

YARPUZ

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Kapak Fotoğrafı

(Afşin Elbistan A ve B Termik Santralleri)

Mehmet GÖREN

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B
Afşin/Kahramanmaraş

yarpuzedebiyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebiyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:1 Sayı: 8 (Ekim 2019)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

YARPUZ 8

Türklerin Bozkır kültürü yaşadığı dönemlerde şiirde seviye farklılığı yoktu. Yaşam tarzı buna izin vermiyordu. Yaşamın kucağına düşen her birey doğa ile iç içe ve at sırtında geçen bir ömürle yüz yüze kalıyordu. Dolayısıyla “şiir yazma” diye de bir oluşum söz konusu değildi. Şiir söylenirdi. Şiir söyleyen kişilerin üstün güçleri olduğuna inanılırdı. Uygurların yerleşik düzeni uygar kültür kıvılcımını oluşturdu. İslam kültürü ile beraberinde halk ile yönetilenler arasında kültürel düzey farklılığı şiiri iki ana kola ayırdı.

Din dışı konularda ilk şiirleri yazan Hoca Dehhanî'den itibaren tekâmüle giren Türk şiiri, iki ana koldan ilerlemeye başladı. 15.yy'a gelindiğinde bu iki şiir anlayışı, dilin yalınlığı, hayal gücündeki eksen kayması ve ölçü ile gelen biçimsel farklılık nedeniyle keskin çizgilerle birbirinden ayrılırken halk şiirindeki dilin herkesçe rahatlıkla anlaşılabilir olması onu avam olarak nitelendirilmeye itti. Retoriği alışılmamış bağdaştırmalar üzerine bina eden şairler, hece ölçüsüyle ve halkın diliyle yazanlara tepeden bakmaya başlaması yeni değildir. Bu haksız bakışta göz ardı edilen ince nokta şudur: Hangi anlayışla yazılırsa yazılsın halk şiiri; her şiiri besleyen ana damardır. “Lambada titreyen alev üşüyor” dizesi, ne yüzyıllarca hüküm süren divan şiirinin ne imge imparatorluğu İkinci Yeni'nin ne de dize işçiliğini her şeyin üstünde tutan öz şiir anlayışının dizesidir.

Şiir, şiirdir. Hangi çizgide olursa olsun avam veya havas olarak değerlendirilmesi doğru değildir.

* * *

Sekizinci sayıya Hilmi Yavuz ile başladık, Haşim Kalender ile bitirdik. Mehmet Binboğa'nın anısını, Harun Çitil ve Mehmet Gözükara'nın öykülerini iştahlı bir merakla okuyacağınızı umuyoruz. Nilüfer Uçar, Serhat Akdeniz, Muhammet Baran Aslan, Yaşar Özden, Hüseyin Kocaispir, Eyüp Ekinci, Şakir Məhbusi ve Orhan Bahadırsoy Yarpuz'un kokusunu ilk kez soluyan şairler... Orhan Bahadırsoy'un şiirini Meh-Met çevirdi.

* * *

Bu sayıda Afşin-Elbistan Termik Santrali'nin A ve B ünitelerini kapak yaptık. Bu fotoğraf santralleri helikopterden gören tek fotoğraf olma özelliği gösteriyor.

* * *

Yeni sayılarda buluşmak ümidi ile ...

Yarpuz Edebiyat Dergisi

KALBİNİ O KADAR UZAK TUTTUN Kİ

 Hilmi YAVUZ

kalbini o kadar uzak tuttun ki
yaraladın ... ey!
yaradan uzak kalmak ne demektir
Rabb'inden ve masivadan?

ondandı açılan yaralar,
bir leşe yazdın kendini;
ve ağır bir nedamet gibi
dolaşır üstünde akbabalar ...

sana biraz akşam bulaştı,
bana biraz eski yazlar;
yaralar yaralara
kavuşur gibi
derimde ilerliyor ve derinde
o büyük salgın:
aşklar, kederler, vebalar ...

kanıyor durmadan içimdeki köhne bahar ...

Şairin "Yara Şiirleri" kitabından alınmıştır.

KÜRTÜK

❁ Mehmet BİNBOĞA

Nereden aklıma geldiyse şimdi gözlerim uzaklara daldı birden, henüz yoklama bile yapmadan çocukların o ders başı bıcırdışmalarına aldırmadan:

—“Kürtük” nedir çocuklar, bu sözcüğü hiç duyan var mı aranızda?

Sınıftan çıt çıkmıyor, çocuklar gülmekle gülmemek arasındaki o fren tutmaz muzip bakışlarla birbirinin yüzüne aptal aptal bakıyor; nasıl olsa Mehmet Hoca biraz sonra sözcük hakkında sonu gelmez hatıralarına dalacak, bizi alıp Maraş'ın görklü dağlarına, gümrah ormanlarına, gümüş derelerine, mavi bir atlasa benzeyen ve dokunsanız tutabileceğiniz turkuvaz mavisi göklerine alıp götürecektir ve sihirli uçan halısıyla Odunpazarı'nın düşmemek için birbirine yaslanan güngörmüş Osmanlı konaklarının önüne bırakacak rahatlığıyla susuyorlardı.

Çocuklardan yanıt gelmeyince sözcükle ilgili aklımda ne varsa boca etmiştim sınıfta: Bir kitapta okuduğum; genç bir gazetecinin Âşık Veysel'le yaptığı bir röportajda “kürtük” sözcüğü geçince gazetecinin sözcüğü anlamadığı ve Usta'ya anlamını sorduğu, Veysel'in de sözlük anlamı “tipide rüzgârın yığıldığı kar birikintisi” demek olan “kürtük” hakkında yarım saat konuştuğu ve gazetecinin ümmî bir halk âşığının üniversite bitirmiş bir gazeteciye nasıl unutulmaz bir ders verdiğinden söz ettiği ve o gün dilimizi yeniden öğrenmeye başladığını yazdığı metinden tutun da henüz ortaokulda öğrenciyken “kürtük”le ilgili yaşadığımız türlü maceralara varıncaya kadar yarım saat de ben bir şeyler anlatmıştım. Son yıllarda teknolojik atıklarının ve sanayii gazlarının kontrolsüz salınımlarının etkisiyle bırakınız “kürtük”ü, doğru dürüst romantik bir kar yağışını bile görmekten mahrum kalan öğrencilerimin sözcüğü içselleştirmesi için onların anladığı macera dilini seçmiştim anlatı için.

— Hocam lütfen devam edin, dersi blok yapalım; bayılıyorz çocukluk gençlik hatıralarınıza, dedi kulağı küpeli bir oğlan. Bunu söylerken de yan sıradan ona hayran bir muhacir kızın hummalı bakışlarının tatlı sıcaklığını duyuyor, arada bir kâkülünü düzeltiyor, sesine erkeksi bir ton vermeyi de ihmal etmiyordu.

Çocukluğumuzdan beri kendi çapımızda sahne deneyimimiz olduğu için kendimizi birazcık naza çekmemizin kimseye bir zararı yoktu. Zaten öğrenci

kısının tek ve en büyük sermayesi, hocaları gaza getirmektir, gençler de bu işi hakkıyla yapıyordu.

—Oğlum şimdi iş çıkarma, daha Fecr-i Atî'yi bile anlatmadık, dersi kaynatmayın, dedim.

—Biz biliyoruz Hocam Fecr-i Âtî'yi, çoook çalıştık; içlerinde sadece adam gibi bir şair Ahmet Haşim var, o da zaten çok çirkinmiş, gideri yokmuş, manita yapamayınca geceleri ağlak bir modla paso annesine şiirler döşenirmiş.

Ülen bu hırbo bana laf mı sokmaya çalışıyor ki, yok yahu ne bilecek oğlan her gece nazlı Maraş günlerimi yad etmek için sabahlara kadar babacığımın türkülerini dinleyip siyah-beyaz albümlerde bir muştı gibi gülümseyen; saçları reyhan, elleri kına kokan anacığımın fotoğraflarına bakıp bakıp ağladığımı, çok fesatsin hocam çoook...)

Biraz bozulmuşum yine de çocukları kıramadım.

Başladık anlatmaya:

Efendim,

Yıl bin dokuz yüz yetmiş dört, Ecevit'in “Ayşe tatile çıksın.” komutuyla Kıbrıs'ı fethettiğimiz o büyümlü Karaoğlan günleri... Babam rahmetli yine bir hadiseden cezaevine düşmüş, ağabeylerin ikisi, üçü askerde, geri kalan aşiret de tekmil çocuktuk. Gerçi babacığım görememişti ama ben de o yıl çakı gibi ortaokul talebesi olmuşum; sevincimden ayağım yere basmıyor, aynı yıl kullanımdan kaldırılan ortaokul ve liseli talebelerinin şapka giyme zorunluluğundan mahrum kalsam da ne gam, evde ağabeylerin eski şapkalarını başıma geçirip koca okulda tek şapkalı talebe olarak caka satıyordum. Babam bize cezaevinden talimatlar gönderiyor, biz de onun selamıyla şehirde kiralık ev buluyor, parası harman da ödenmek koşuluyla anlaştığımız Sineklili Kara Bekir'in lokantasında her öğlen “az kuru, az pilav” yiyor ve köyle ilçe arasında gidip gelen yegâne araç olan Hasan Salt'ın, bugün bile hayallerimin arabası olan yoğun benzin ve yanık yağ kokan yeşil tenteli jipine biniyorduk.

Hafta sonu geldi mi yüreğimizden taşan tarifsiz sevinçlerle köye dönüyor, harman yerinde dört kocaman ve çatallı ardıc ağaçlarının üzerine kurulu haymamızdan yarım metrelik karın üzerine yem-

yeşil çayır otları serpiştiriyor, koyunları doyuruyor-duk. Babamın sıkı tembihi üzre, davar otunu yiyip ağıla girerken kapının iki yanına mevzilenip her geçen koyunun bakanakları arasındaki buzları tek tek çıkarıyorduk. Bu işlem sırasında ellerimiz buz kesse de bunu yapmak zorundaydık, zira hayvanın tırnakları arasında kalan buz, bir süre sonra derine iniyor ve koyunların etini bir bıçak gibi kesiyordu. Yaralanan zavallı koyunlar uzunca bir süre topallıyor, yara emlenmezse de hastalanıp ölüyordu.

Hafta sonu tatili bitip şehre dönüşlerde tipi yoksa Hasan Salt'ın jipi yarım metrelik karlı yola bana mısın demez, beyaz bir okyanusu andıran ovayı yara yara bizi Afşin'e, okulumuza götürürdü. Tabii bu yolculuklarda işi bedavaya getirmek için yol boyunca türküler söyletirdi bize Hasan Salt, dakikalarca Mahzuni Şerif türküleri söylemekten tam boğazımız şişip hasta olmak üzereyken Allah'tan şehir görünür, Asude'yi göreceğiz olmanın umuduyla içimde hep bir şeyler kanatlanırdı.

Derken, yine bir şehre dönüş için erkenden uyan-duğumuzda, pencerelerde rüzgârın klasik müzik konseri verdiğini duymuş, "Eyvah!" demiştik. Tipiden göz gözü görmüyor, soğuktan ellerimiz kırılıyordu. Rahmetli Anacığım: "Oğlum bu fırtınada sizi hayatta göndermem yola, bak vesait de çalışmıyormuş, donar kalırsınız maazallah yolda belde, bir iki gün de gitmeyin okula, ucunda ölüm yok ya!" diye ısrar ettiyse de dinlemedik, zira iki gündür matematik ödevini yapana dek beynimizdeki bütün hücreler yanmış, dumura uğramıştı; ödevleri zamanında göstermezsek Mustafa Hoca bizi eşek sudan gelinceye kadar döverdi.

Valide Hanım çaresiz bizim inadımıza boyun eğmiş, beş günlük azığımızı bohçalar halinde sırtımıza sarmıştı. Zeytinyağlı kömbeler, yufkalar, salça, tereyağ, çökelek, peynir, birkaç poşet makarna, bulgur ve tarhanadan oluşan erzakımızı yüklenip yola revan olmuştuk. Ağabeyim Dirgen Ali, küçük kardeşim Cin Mehmet ve ben Paşa Memet şimdi bu kutupları andıran beyaz bir ıssızlıkta telgraf direklerini kılavuz alıp vurmştuk kendimizi bir tipi ve kürtük savaşına. Kürtük de öyle böyle değildi, her bir adımda bir iki metre yüksekliğindeki kar yığınları bir tepe oluşturuyor, tam onu tırmandığımızda bu defa da bir iki metrelik çukura iniyorduk. Normal şartlarda on yedi kilometrelik yol resmen iki katına çıkıyordu bu durumda. Bata çıka ve sürekli birbirimize seslenerek bir saat kadar yol aldıktan sonra Cin Mehmet'in tuvalet ihtiyacı hâsıl olmuş, ağırlaşmış, geride kalmıştı. O, işini görürken biz ağabeyle ağır ağır yürüyorduk. Birden fırtına iyice

azgınlamış, artık kafamıza gözümüze sardığımız puşilerden başka bir şey göremez olmuştuk. Cin Mehmet'in kaybolduğunu anlayan ağabeyim, bir de beni kaybetmemek için kemerleri birbirine ulayıp beni sırtındaki yüke bağlamıştı. Şimdi bir yandan birbirimize tutunarak yürümeye çalışıyor, bir yandan da "Memeeeeet!" diye ovayı inletmek istiyorduk ama tipinin sesi bizden çok çıkıyor, sesimizi küçük kardeşe duyuramıyorduk.

Neden sonra, nereden çıkıp geldiğini bugün bile anlayamadığımız bir çoban köpeği peyda olmuştu yanımızda, köpek kocaman heyula bir hayvandı... Köpek, adeta "Beni takip edin." der gibi havlıyor, etrafımızda daireler çiziyor, sırtına doğru birkaç tur atarak kıvrılan kuyruğunu daha da kıvrarak, bize istikamet gösteriyordu. Sonunda telgraf direklerinin birinin duldasında ağlayan Cin Mehmet'i bulmuştuk; eli, ayağı, yüzünde gözyaşları buz tutan ve tutunduğu direklerle birlikte titreyen kardeşimize sarıldık. Ağabeyim, sürekli onu hareket etmeye zorluyor, arada yüzüne küçük silleler vurarak ayıltmaya çalışıyor, bir yandan da buz tutan yanaklarını, ellerini hızlı bir şekilde ovuyordu. Rüzgâr biraz kesilir gibi olunca Mehmet de yavaş yavaş cana gelmişti. Bir parça kömbe yedirip süt içirdi ağabey Mehmet'e, onu normalleştirmek için yaramazlıklarından, komik hallerinden söz ediyor, güldürüyordu.

Kafilemiz bu defa bir birine bağlı olarak yürümüş, ikindiye doğru salimen şehre varmıştık. İlkten Havsa'nın başındaki Sevinlilerin fırınına girip bir meşe ateşi şenliğindeki külhanın yanında kemiklerimiz kızana kadar oturup ısınmıştık. Fırıncılar bize çay koyup taze ekmek ikram ediyor, ara sıra çılgın yolculuğumuzla dalga geçiyorlardı:

Yahu ne olacak, Dirgen Ese'de oğlan mı yok maşallah, üçü eğitim zaiyatı olsa geride bir manga daha var, kah kih koh... Cin Mehmet fıırıncının şakalarına sinir oluyor, gözünün şahına bakıyor, içli içli ağlıyordu; ağabeyim sanki hiçbir şey olmamış gibi: Eee... Uzattın ama! Kes artık şu ağlamayı, yürüyün evimize gidelim artık, dedi.

Hemen emir komuta zinciri devreye girmiş vaziyet almıştık, fıırıncılara teşekkür edip yeniden mahalleye doğru yola çıktık. Şehirde kar yoğunluğu azdı, buzlu yollarda arada bir düşene kahkahalarla gülüyor, renkli vitrinlerde gözlerimizi bırakarak ilerliyorduk. Katiboğlu Sineması'nın önü çocuk kaynıyordu: Vizyonda Yılmaz Güney'in "Kovboy Ali" filmi vardı. Afişleri en küçük yazısına kadar okuyorduk; "İki film birden renkli Türkçe sinemaskop" yazıyordu, ah keşke ağabey izin verse de bu filme gitseydik...

Nihayet Belediye binasının arkasındaki ve evin yakınlarındaki değirmen döndürür bir suyu olan Emirli Çayı'na gelmiştik.Şimdi bu karda bu dereyi nasıl geçmeliydi.Ben temkinli bir çocuktum, ağabeye: “Köprüyü dolanalım, bu arkı atlayamayız.” deme-me rağmen inadından zerre taviz vermeyen Dirgen Ağabey, “Yürüyün ülen, ne varmış bu arkta, bakın şöyle yapıyoruz, beni izleyin, biraz hızlanarak atlasak geçeriz.” deyip bize örnek olmak istemiş, onca ısrarımızı dinlememişti. Ağabey geri geri epeyce bir gerildi, son hızla arkı atlarken havada dengesini kaybedip buz gibi sulara “paaat” diye düşünce Cin Mehmet’le gülmekten yerlerde yuvarlanıyorduk. Dirgen Ağabey, bize zalim bir Lee Van Cleef bakışı atarken, artık akşama yiyecek kömbemizin de kalmadığını anlamamız zor olmadı. Ağabey güç bela sudan çıktı, biz daha o arkı atlar mıyız hiç... Epeyce bir yürüyüşten sonra köprüyü dolanıp yanına gelmiştik, o üstünü başını düzeltirken biz hâlâ bir birimize bakıp ağzımızı tuta tuta gülüyorduk

Kuzbahçe Mahallesi'ndeki içi dışı sıvasız yeni yapılmış betonarme evimize vardığımızda akşam olmuştu, lambada gaz da yoktu aksi gibi. Ağabey acele üzerini değiştirmiş, teneke sobayı canavar gibi ateşlemiş, üzerine de makarna suyu koymuştu. O akşam odunlukta tek kıymık bırakmayıp yakmıştık, nihayet makarna haşlanmıştı ama suyunu ayarlayamamıştık; bizim makarna yemekten çok, makarna çorbası gibi bir şey olmuştu. Ağabey, tencerede kalan suyu boşaltmamızı söyleyince Cin Mehmet’le titreye titreye mutfağa gittik; tencerenin kapağını süzgeç yapıp tam suyu boşaltıyorduk ki birden tencere bir yana kapak bir yana fırlamıştı. Şimdi canım makarnalar, banyo da yaptığımız ve adına “Ça” denilen yayvan lavobaya dökülürken, Türkçe öğretmenimiz İzzettin Hoca'nın vakitli vakitsiz mırıldandığı mısra dudaklarımdan dökülmüştü:

—Bugün yine açız evlatlarımız, diyordu peder...

GEL

Nilüfer UÇAR

İyi niyetimin hakkına dayandım
bin yeminim vardı o duruşlara
unutmanın vebali ağır taşıtma
kaç doğru bir yanlışımlı alır öğren de gel.

Eylülün hüznü aşkında arama beni
bahar eser çiçekli bağrımın kuytularında
takvimler yaprak döksün sensiz günlerimde
ay da bizim yıl da bizim dört mevsimde gel.

Dünü hesaplama söz geçersiz olur
aşkın yalın hali yüzümde duran yüzün
şarap sarhoşu eylül yüzlü imgeler
dizelerimin çıplaklığına sığınırken gel.

Naçar kaldı sokak lambasında ateşböceği
çınar yaprağın ayasına yazdım mektubunu
kızıl yaprak pul oldu tutkulu yanakta
şerbet içemem içtiklerime ihanet sayılır.

Güz dönümü göçer kuşların semahında
bitmeyen sevdanın yağmurlu gülüşü durur
yorgun gecenin yıldızları aşkı fısıldarken
zamansız akan Samanyolu'nda kop da gel.

Bakmayın isyanımın göz yumduğu sessizliğe
yüreğim sürgün gözlerim yangın
yüzüme eylül hüznü çökmeden gel.

Ufuklar ezgiye susamış şafak dönmesinde
aşkın şarabı demlenir çingene raksında
umudun dansı son yaprağın düşme direncinde
kavlimiz başka bahara kalmadan gel.

SEFER GÖREV EMRİ

Aslan AVŞARBEY

Buyruk geldi, ötelere sefer var.
Tez haber sal hazırlansın göç oğul!
Cihan görsün Türk'te nice nefer var,
Yiğit oğul, aslan oğul, koç oğul!

Sıra olsun yol üstünde alıçlar,
Gölgesinde divan kursun uluçlar,
Kınlarından çıksın zağlı kılıçlar,
Türk verir mi çapulcuya baş oğul!

Oğuz Han'dan gelir şanlı neslimiz,
Hak emrine tabi olduk müslimiz.
Dünya bilir tertemizdir aslımız,
Aslı belli olmayanlar piç oğul!

Milletini inkâr eden gönenmez.
Nebi demiş mümin nasıl inanmaz.
"Kişi kavmin' sevmek ile kınanmaz."
Türk'ü sevmek neden olsun suç oğul!

Özümüzü yaslamışız Kuran'a,
Bu inançla gidiyoruz Turan'a.
Bırakmayız sırtımızdan vurana,
Tez zamanda alınacak öç oğul!

Cevap versin hele sor Çin Seddi'ne,
Türk'e hudut çekmek kimin haddine.
Layık olmak istiyorsan ceddine,
Damarında aradığın güç oğul!

Anayurtta demir dağı eriten,
Karalardan gemileri yürüten,
Zindanlarda kralları çürüten,
Başbuğlardan kendine pay biç oğul!

Parolamız ay yıldızlı işaret,
Adımızda vücut bulmuş cesaret,
Bir gün bile gölge etse esaret,
Şanımıza yakışır mı hiç oğul!

Yılgınlık yok, bıkkınlık yok, şişmek yok.
Hak yolunda bildiğinden şaşmak yok.
Bir an bile tereddüde düşmek yok,
Geç denirse öz canından geç oğul!

Tuzaklarla kesilse de önümüz,
Beyhudedir, Hakk'a bizim yönümüz.
Bu uğurda feda olsun canımız,
Şahadete ermek başa taç oğul!

Yedi düvel bir pundunu bekliyor,
Kaviliğin' içten dıştan yokluyor.
Tarih sana bunu görev yüklüyor,
Uyanık ol, gözlerini aç oğul!

Üstümüze elbet güneş doğacak,
Türk yurduna gani rahmet yağacak.
Müsterih ol, er geç boyun eğecek.
Şanlı Hilâl karşısında Haç oğul!

Güçlerini almışlar bu ülküden,
Gözlerinde hiç eser yok korkudan,
"Haydi" diye emir bekler Mülki'den,
Osman, Mete, Göktürk adlı üç oğul!

ÂNAŞMALI GÜREŞ

Harun ÇİTİL

Çapar Eşe'nin Durdu, Emirli köyünden çok yakın arkadaşı olan Halil Yüce ile birlikte ev horantasının - anne, baba, hanım, çocuklar - ihtiyaçlarını karşılamak için üç eşekle Maraş'a gitmişlerdi. Maraş'ta Tuz Hanı'na vardıklarında akşam olmuştu. Tuz Hanı, Kıbrıs Meydanı'nın güney doğusundaydı. Doğudan bir ana giriş kapısı vardı. Hanın zemin katında ahırlar, birinci katta da odalar vardı. Bütün odaların kapıları tahta çardaklara açılırdı.

Eşekleri ahıra bağladılar, semerlerini çıkardılar, yemlediler, suladılar ve Han'daki odalarına çıktılar. Odada ahşaptan yapılmış iki kanepeler vardı. Kanepelere uzandılar. İkisi de çok yorulmuştu. Güz mevsimiydi. Dışarıda deli bir poyraz esiyordu. Rüzgârın şiddetinden çatılar ısıklık çalıyor, çınar ağaçları devriyecek gibi sallanıyordu. Eskiler derler ki:

“ Kiyamet alametlerindendir, Maraş yelden Adana selden batal (yok) olacaktır. Çapar Eşe'nin Durdu, kendisini yenen üç pehlivandan biri olan Halil Yüce'yi çok severdi ve ona güvenirdi. Sırrını onunla paylaşır, derdini ona anlatırdı. Halil pehlivan da onu çok sever ve sayardı.

Ertesi gün sabah erkenden kalktılar. Maraş'a kadar gelip de Maraş paçası içmemek olmazdı. Kıbrıs Meydanı'ndaki paçacıya gittiler, birer ekmek ve birer tabak paçayla doymadılar, göz göze geldiler, birer tabak daha yediler ama yine de paçanın tadına doymadılar.

Kapalı çarşıdan hanımlara renkli basmalardan entarilik kumaş, beyaz tülbent, naylon ayakkabılar, bakır tencere, tas, tabak vs. çocuklara defter, kalem, iç çamaşırı, balon ve sakız aldılar.

İkişer kilo sade Tarsus helvası ve ikisi de çok sevdikleri Antep külek pekmezinden üçer külek aldılar. Aldıkları eşyaları ve yiyecekleri Tuz Hanı'ndaki odaya çıkardılar. Eşekleri yemlediler, suladılar. Eşekler de dinlenmişti. Sabah erkenden kalktılar, sabah namazını kıldıktan sonra, eşeklerin sırtına semeri vurup aldıkları eşyaları ve yiyecekleri eşeklere yüklediler. Afşin'e gitmek için sabahın seher vaktinde yola düştüler.

Yorucu bir yolculuktan sonra akşama doğru Göksun'un Saraycık köyüne vardılar. Köyde davul ve zurna sesini duyunca çok sevindiler. Çünkü yorulmuş ve acıkmışlardı. Düğün evinde mutlaka velime yemeği olurdu. Bir köylüye sordular:

—Düğün kimin?

Köylü:

—Bizim Pehlivan Abdullah Böke'nin oğlunun sünnet düğünü var. Yarın da sünnet güreşi yapılacak.

Abdullah Böke'yi ikisi de çok iyi tanıyordu. Onunla güreş tutmuşlardı. Düğün evine vardıklarında Abdullah Böke tarafından karşılandılar. Abdullah Böke de çok sevindi. Hele hele Çapar Eşe'nin Durdu'yu bütün Çerkezler iyi biliyordu. Maraş'ta düzenlenen Belediye Güreş Festivali'nde (1959) Çukurova'nın meşhur Başpehlivanlarından Hanifi Zanalı'yı yenmesi, ona büyük bir ün sağlamıştı. Geceyi düğün evinde geçirdiler. Çerkezler Çapar Eşe'nin Durdu'ya çok yakın ilgi gösterdiler. Onun güreşmesini canlı izlemek istiyorlardı.

Saraycık küçük bir Çerkez köyüydü. Diğer Çerkez köyleri gibi yollar, sokaklar tertemizdi. Orman köyü olduğu için evlerin hepsi çatılıydı. İnsanları cana yakın ve güler yüzlüydü.

Mevsim sonbahardı, aylardan ekimdi, güneşli güzel bir güz günüydü. Vakit öğleydi. Köyün etrafı ormanlarla kaplıydı. Meşe ağaçlarının yaprakları sararmıştı. Tabiatı bir renk cümbüşü vardı. Hafif bir rüzgâr esiyor, köpek havlamaları duyuluyordu.

Davetlilere yemek ikramı yapıldı. Öğleden sonra sünnet güreşi yapılacak, pehlivanlar iki yaşındaki bir düve için kapışacaklardı. Sünnet törenine komşu şehirlerden ve ilçelerden pehlivanlar da davet edilmişti.

Afşin'in Emirli köyünden bir grup pehlivan da güreşmek için gelmişti. İçlerinden Hacı Soyer, serbest sitilde ordular arası güreş şampiyonasında birinci olmuş, Türkiye şampiyonlukları olan bir pehlivandı. Serbest sitilde güreş milli takımına seçilmişti.

Emirli'den gelen pehlivanlar kendi aralarında konuştular ve şöyle bir plan yaptılar: Karşılarına çıkan rakiplerini güreşte yenecekler, eğer Hacı Soyer ile eşleşirlerse ya ona yenilecekler ya da onun lehine güreşten çekileceklerdi. Çünkü Hacı Soyer'in güreşte en iyi dönemi idi. Bundan dolayı Hacı Soyer'in rakiplerini zorlamadan yeneceğine inanıyorlardı. Böylece güreşin sonunda Hacı Soyer şampiyon olacak ve düveyi Emirli köyünde keserek hep birlikte yiyeceklerdi.

Hacı Soyer arkadaşlarının bu teklifini reddetti:

—Ben herkesle güreşirim. Şampiyon olacaksam hakkımla olmalıyım, dedi. Ama arkadaşları düşüncelerinden vazgeçemediler.

Hacı Soyer 1970 yılında Kanada'nın Edmonton şehrinde yapılan Dünya serbest Güreş Şampiyonası'nda 82 kg'da Türkiye'yi temsil etmişti. Çapar Eşe'nin Durdu'nun güreşecek olması Emirli güreşçilerin planını zora sokmuştu. Halil Yüce'yi yanlarına çağırıldılar. Hem kendisinin hem de Çapar Eşe'nin Durdu'nun güreşmemesini rica ettiler.

Halil Yüce:

—Ben, sizin hatırınız için güreşmem ancak Çapar Eşe'nin Durdu'ya isteğinizi söylerim. Ne cevap verir, bilmem.

Halil Yüce durumu Çapar Eşe'nin Durdu'ya yansıttı. Kendisinin görüşmeyeceğini söyledi.

Durdu:

—Rakibim babam bile olsa güreşirim. Ben güreşten kaçmam. Ben rızkımı çoğu kez güreşten kazanıyorum. Üstelik çocuklarım beş aydır et yemiyor, dedi.

Düğün sahibi Abdullah Böke ve Çerkezler, Çapar Eşe'nin Durdu'nun güreşmesini heyecanla bekliyorlardı. Güreş meydanı çayırıldı. Meydanın dağ tarafındaki iki söğüt ağacının arasına büyükçe bir Türk bayrağı asılmıştı. Güreş meydanının etrafı Antep işi tahta sandalyelerle çevrilmişti. Yaşlı hakem heyeti için masa hazırlanmıştı. Güreş meydanına davetliler ve seyircilerle hınca hınç dolmuştu. Kimi çocuklar, gençler ağaçlara çıkmıştı.

Maraş'tan gelen iki davulcu birbirleriyle güreşmesine neşeli bir şekilde davul çalıyor, seyircileri coşturuyorlardı.

Karakucak güreş kuralları cazgır tarafından yüksek sesle açıklandı. Güreşlerde puanlama olmayacaktı. Ya yeneceksin ya da yenileceksin. Güreşecek pehlivanların kurası çekildi. Eşleşmeler belli oldu. Cazgır, pehlivanları salavatlardı. Davulcular eşliğinde meydana yolladı. Alkışlarla güreşler başladı çok çetin güreşler yapıldı. Sakatlanıp güreşi bırakan pehlivanlar oldu.

Hacı Soyer ile Çapar Eşe'nin Durdu rakiplerini teker teker yendiler ve final güreşi yapmaya hak kazandılar. Zenci cazgır, davula işaret etti ve davullar sustu. Meydanı büyük bir heyecan kaplamıştı, meydandan çıt çıkmıyordu. Herkesi merak sarmıştı. Acaba kim şampiyon olacaktı? Bir tarafta Türk Serbest Güreş Milli Takımının yirmi yaşındaki genç, kuvvetli, atletik vücutlu Hacı Soyer; diğer tarafta yaşça rakibinden büyük, güreşçiliğinin son demelerini yaşayan Çukurova'nın Başpehlivanı Hanifi Zanaçalı'yı Maraş Belediye Güreş Festivali'nde yenen Çapar Eşe'nin Durdu...

Zenci Cazgır takdime başladı. Her iki pehlivanı geçmiş başarılarıyla takdim etti.

—Allah, Allah, illallah!

Muhammedün Resulallah!

Ya Muhammet Ya Ali!

Pehlivanların Piri Hz. Hamza Veli

Bu yiğitlere alkışlarla diyelim Maşallah!

Meydandaki ahaliden (seyircilerden) büyük bir alkış koştular. Davulcular Köroğlu'nu çalmaya başladılar. İki pehlivan peşrev yaparak ahaliyi sevgi ile selamladılar. Her iki pehlivanda Afşinliydi. Birbirlerini iyi tanıyorlardı. İkisi de güreşe temkinli başladı. Hacı Soyer, genç olduğundan güreşi uzatarak Çapar Eşe'nin Durdu'yu yorgun düşürerek yenmek istiyordu. Çapar Eşe'nin Durdu da bunu bildiği için güreşi uzatmak istemiyordu.

Çapar Eşe'nin Durdu, Hacı Soyer'in beklemediği bir anda tek daldı, Hacı Soyer bu hamleyi savuşturmak isterken güreş meydanındaki çayırın ıslaklığından dolayı ayağı kaydı, sol omzunun yarısı degecek şekilde yere düşmesiyle kalkması çok hızlı oldu. Çapar Eşe'nin Durdu elini dizine vurarak havaya kaldırdı. Orta hâkim cılız bir düdük çaldı. Davullar ve zurna sustu. Seyircilerden çıt çıkmıyordu. Seyircilerden bir kısmı manzarayı hiç görmemişlerdi. Bir fıslıltı koştular. Masa hakemleri orta hakemi çağırıldılar. Hakemler arasında bir tartışma başladı. Bir kısmı yendi, diğer kısmı yenilmedi, diyordu. Seyirciler de iki gruba ayrılmıştı. Kendisi de eski bir pehlivan olan Abdullah Böke Hacı Soyer'in yenildiğini söylüyordu. Emirli köyünden gelen pehlivanlar da tartışmaya dâhil oldular.

Tartışmaların sonunda hakem heyetinden şöyle bir karar çıktı:

—Pehlivanlar bir daha güreşsinler.

Herkes Çapar Eşe'nin Durdu'nun bu kararı kabul edip etmeyeceğini merak ediyordu. Çünkü ben yendim, kabul etmiyorum, diyebilirdi ama demedi:

—Peki, dediğiniz gibi olsun. Bir daha güreşelim.

Davulcular heyecanla çalmaya başladı. Ahali (seyirci) pür dikkat pehlivanları izliyorlardı. Hacı Soyer'in suratı asıktı, morali bozulmuştu, belli ki canı çok sıkılıyordu.

Pehlivanlar on beş dakika kıyasıya kaptılar. Çapar Eşe'nin Durdu, hem yaşından hem de kilosundan dolayı yorulmuştu. Rakibine karşı hamleleri azalmıştı. Hacı Soyer hamleler yapmaya başladı. Durdu pehlivanın hiç kimsenin beklemediği bir anda rakibine çift daldı, Künde oyunu ile rakibini yendi. Elini dizine vurup havaya kaldırdı.

Orta hakem bu defa uzun bir düdük çaldı. Güreş bitmişti. Meydanı bir sessizlik kapladı. Seyircilerin gözü Hacı Soyer'in üzerindeydi. Herkes merak edi-

yordu, tepkisi ne olacaktı? Hacı Soyer ayağa kalktı, Çapar Eşe'nin Durdu'nun elini öptü. Çapar Eşe'nin Durdu da Hacı Soyer'in alnından öptü ve onun sağ elini havaya kaldırdı. Bu anlamlı ve güzel manzara karşısında seyirciler galeyana gelerek iki pehlivanı da uzunca alkışladılar.

Meydandaki yaşlı pehlivanlardan biri ayağa kalktı yüksek sesle konuşmaya başladı:

—Türk töresi, sporcu ahlakı, ustaya saygı işte budur. İkinize de ananızın sütü helal olsun, dedi.

Bu anlamlı konuşma üzerine meydandan tekrar alkışlar devam etti.

Çapar Eşe'nin Durdu ile Halil Yüce geceyi saraycık köyünde geçirdiler. Üç eşek ve iki yaşındaki düve ile sabahleyin yola düştüler. Afşin'in Esence köyüne dinlenmeden geldiler. Esence'den geçen Göksun çayının kenarında, söğüt ağaçlarının altında dinlenmek için mola verdiler.

Eşekleri ve düveyi yularından söğüt ağaçlarına bağlayarak yemlediler. Maraş'tan aldıkları Antep pekmezi küleğinin birini açtılar. Çapar Eşe'nin Durdu işaret parmağı ile pekmezi yokladı, pekmez katıydı. Parmağındaki pekmezi iştahla yaladı. Bir külek pekmezin hepsini yufka ekmekle dürüm yaparak iştahla yediler. Antep pekmezi onlara enerji vermişti, yola devam, dediler.

Kitiz 'in (Esence) kuzeyinden geçen Göksun Çayının ağaç köprüsü yıkılmıştı. Önce eşekleri çayın derin olmayan ve zemini sert olan bölümünden geçirdiler. Düveyi çaydan geçirmek istediler ama hayvan bir şeyden ürkmüş olacak ki ayaklarını geriyor, bir adım bile atmıyordu. Biri Düvenin yularından çekti, diğeri Düveyi arkasından ittiyse de Düveyi çaydan geçiremediler.

Halil Yüce, Çapar Eşe'nin Durdu'ya baktı. Durdu'nun şalvarını çıkardığını don gömlek kaldığını gördü. Ne yapacağını anlamıştı:

—Durdu pehlivan, sakatlanırsın, sakın yapma!

Dediye de Durdu pehlivan düvenin altına girdi. Sol eliyle düvenin ön ayaklarını, sağ eliyle arka ayaklarını sıkıca kavradı.

—Ya Allah, bismillah, diyerek düveyi omuzladı. Sırtındaki düveyi yavaş adımlarla çayın karşı tarafına geçirdi. Halil Yüce hayretler içinde kalmıştı. Pehlivana nazar değmemesi için:

—Maşallah, Sübhanallah, Tebarekeallah! Dedi.

İkisi de çok sevinçliydi. Atlas Tepesi uzaktan görünmüştü. Eşekleri ve düveyi Yarpuz'a (Afşin'e) doğru iştahla sürdüler...

Bekle bizi Afşin biz geliyoruz, dediler.

BİLİR

🌸 Ayfer YILDIZ

Yakıp geçen bilmez huyu,
Baldan zehir içen bilir.
Yürek dipsiz dolmaz kuyu,
Kurak çöller geçen bilir.

İbaresiz yaşanmıyor,
Yüz gülmekle aşınmıyor,
Yükün boşu taşınmıyor,
Gam ekini biçen bilir.

Ürkek hâlde gitmek var ya
Bülbül misal ötmek var ya
Gülden derin batmak var ya
Bir çırpıda uçan bilir.

Sanmayalım ölüm ırak,
Dünya için dikme direk.
Âlimi gür, cahil kurak;
Kefen nedir biçen bilir.

Yıldız küser, adı beşer.
Kovulmadan yalın koşar.
Hem çekilir hem de taşar,
Kalp hayâsı saçan bilir.

Çeker millet el eteği,
Ruhtan ruha göçen bilir.
Döner durur dil otağı,
Güne rahmet açan bilir.

ISLAK

🌸 Serhat AKDENİZ

korkmuşumdur hep, en az sevmek kadar
alışkanlıklardan
tez düşer gazetelere acı haberler
ve bir sevincin kırık kağısıdır
ayrılık
liman sadece bir gemisini kaybetmemiştir
sökülürken ilmek ilmek genizde
bir kayra daha alabora olunca denizde
sadece bir gemi değildir yiten
bazen içinden ama daha kuvvetli öksürür yetimler
bazen hafif tebessümlerde saklıdır en ağır hasarlar
ve şairler ceketlerini hep
gideni gelmez türkülerin eşğine asarlar!

üzülürüm gidersen
ama belli etmem sana
mutluluk dilerken
başı eğik çiçekleri taklit ederim ihtimal
- belki bir mimoza belki zakkum-
saklarım yüzümü iki kahkaha arasına
ellerim siyahlar ama göstermem
mil çekerim göz terime
anılara mühür, çok depresirsem
ama sezdirmem merak etme
gözlerim çekiştirip büzüşünce
çiy demlerim yeşil renkli şair paltomun arka cebinde!

özleyeceğim kesin, arayacak...
fil yeşili gözlerini
ne kadar silsem de zorlayacak belleğim
çan menşei harflerle 'ustam' deyişini
keşkelerimi makyajlayıp oturacağım bir müddet
imgelerin başucuna, küserek
keşke hiç okumasaydım dediğim romanlar gibi
ufak cümlelere sığdırıp iri cüsemî ...

asılacak belki boğazıma kavî bir yıldırım
üçüncü vites bir tebessüm olacak belki yanaklarımda
belki bir uçuk konacak dudağıma
zoraki yapışırken kızıl derili çubuğuna
kelebek renkli bir demet çiçek bırakırken avuçlarına!..

ilk defa bir şiirden önce çıkıyorum sayfadan
ilk defa şair olmanın felâketini yaşayarak

...
..
.
ıslak!..

EKOLALİ KALP

🌸 İlker GÜLBAHAR

Toplan hadi sevgilim
gidiyoruz bu şehirden
yağmurun hışırtısını
unutma kiraz dallarında
gün sonlarında
vişne kızılığını

Sokakları dolduran
çocuk gülüşlerini de al
köşe başındaki
dilenci yalvarını

Dokunsan ağlayacak bir
hamalın mimiklerini incitmeden
sıkıştır valizin bir taraflarına
akşam telaşlarını

Nasılsa bizden önce gidecek
serçe sesleri
sabahları günaydınlayan
fesleğen kokularında

Pencereye mihli
ninenin vakur duruşu
her kapıdan kovulan
şu köpeklerin sadakati
çağa direnen şark
köşelerinin huzuru da lazım bize

Bırak kalsın küflenmiş
ve paslı insanlığımız
çünkü biz bize erdikçe
tamamlanır yarımalar

Toplan hadi sevgilim
kendimize gidiyoruz
bize göre değil kapital
yanına kalbini de al

BİR YUDUM ÖZGÜRLÜK

❧ Ahmet Süreyya DURNA

Doğarken özgür doğmuşum anamdan,
Fakat daha sonra nedense
Almışlar elimden özgürlüğümü.
Yok mu aranızda, yok mu çözecek?
Canlar eyyy!
Kahrolası bu sihirli düğümü...

Melül mahzun bekliyorum öylece,
Tıpkı kafesteki kuş gibi garip...
Yalvarmaklı sesimi bir duyacak,
Yok mu aranızda, yok mu böylece?
Canlar eyyy!
Ya da şu ipimi bıçaklayacak...

Ulu çınarleyin koyu gölgesi,
Sele serpe uzansa göklere başım.
Hiç kimse dallarımı eğmesin istiyorum,
Keşke kırabilsem uğursuz eli,
Canlar eyyy!
Köklerime balta değmesin istiyorum...

Ne zamandır bilinmeyen vuslatım,
Bilen var mı ne zaman?
Galiba bir hayli uzun sürecek!
Mahmuzlarım gitmez köstekli atım,
Canlar eyyy!
Bağlanmış bahtımı kim güldürecek?

Vız gelir dünyanın sayılı nimetleri,
Hâsılı hür yaşamının yanında.
Aynı tüy misali savrulmak kadar
Serseler önüme ganimetleri,
Canlar eyyy!
Okşamaz ruhumu hür olmak kadar...

Olur ya! Ölürsem sabaha yakın
Tan ağarsın üstümde...
Yalnız arzum şu ki âleme karşı:
Gözlerim arkada kalmasın sakın,
Canlar eyyy!
Çalınsın başucumda özgürlük marşı.

KIZIMA MEKTUPLAR II

❧ Ali ERDİNÇ

Buraya gelişimin beşinci ayı doldu,
Ne vakit bırakırlar bilemiyorum artık.
Garip başım püsküllü belayı burda buldu,
Gözlerimin yaşını silemiyorum artık...

Hekimler heyetine çıkardılar az önce,
“Deli değilim.” demek delilik midir sence?
Sabrımı tutan urgan saç telimden de ince,
Kaşlarım çatık kaldı gülemediğim artık...

Biri derdimi sordu, 'Derya' dedim, güldüler
“Belli oluyor.” deyip ilk sözümü böldüler.
“Anlaşıldı.” yazdılar... “Buna yine geldiler.”
Halimden tek anlayan bulamıyorum artık...

Daha ismini dedim, cümlem dilimde kaldı.
Yaktılar ocağımı, çarem külümde kaldı,
Mühürlenmiş bir rapor en son elimde kaldı;
Derdim sen isen deva dilemiyorum artık...

Herkesin bir zoru var dinlesen şaşırırsın,
Hayretin kervan olur dağlardan aşırırsın.
Fikir kabına sığmaz mecburen taşırırsın,
Fazla derin düşünüp dalamıyorum artık...

Bir resmin kalmış bende koynumda saklıyorum,
Yüzüme sürmek için hep fırsat yokluyorum.
“Canım kızım.” diyerek öpüyor, kokluyorum;
Yazık, bir selam bile salamıyorum artık...

Dün bir müfettiş geldi 'Ali sen misin?' diyor.
“Gözü yirmi dört saat dolu sen misin?” diyor.
'Fotoğrafla konuşan deli sen misin?' diyor,
Gurur yapıp saçımı yolamıyorum artık...

Hemşire hanımların elinde büyük kozu,
“Akıllıyım.” dedikçe basıyorlar narkozu.
Sonra meşhur gömleği giyersin kuzu kuzu,
İstesem de şuurlu kalamıyorum artık...

“Deli olmasam burda işim ne ki?” diyorsun,
“Beş yaşındaki çocuk benden zeki...” diyorsun.
Sonunda ne derlerse “Tamam, peki!” diyorsun;
Sık dokuyup da ince elemiyorum artık...

Bu mektubun ömrü de buraya kadar sürdü,
Işıklar söndürüldü, cinnet nöbete girdi.
Biraz evvel başhekim -yatın- emrini verdi,
Zarfını gözyaşımla sulamıyorum artık...

KISIN ATEŞLERİNİZİ

❁ Muhammet Baran ASLAN

Kısın ateşlerinizin aydınlığını
Gözlerim kamaşıyor aşk saydıklarınızdan.
Ne hakkınız var sevmeye
Daha ayrı kalmadan?

Yarım kalmışlık sizinkisi, anlamamak
yarınları

Vuslatı beklemek gerek sarılmadan.
Aşk olur mu hem
Ayrılık olmadan?

Sislere gark olmamışsınız siz hiç.
Unutmamışsınız gülmeyi.
Diri çıkmak olur mu
Ölüm kokan davadan?

Kışın ateşlerinizin aydınlığını.
Gözlerim kamaşıyor aşk saydıklarınızdan.
Ferhat olunur mu
Şirin' den ayrılmadan?

EFSANE

❁ Hülya KÖKSAL

Güz yanarken kerpiç evlerde
bahara yabancı kadınlar
acıyı doğurup emzirdiler ezilmişliklerini.

Çocuklar masalların tadını bilemeden
yeni aylara gebe gecenin eteğinde
aç uykularda büyüdüler.

Güneşi gözlerine alıp
göğü kucaklayan yiğitler
sevdaları heybelerinde
yüreklerinde nisan yağmurları
aşkın ilkel güzelliğine soyunup
çıktılar billur dağların doruklarına
efsaneleri taşıdı tarih kitaplarından.

Güz yanarken kerpiç evlerde
bahara yabancı kadınlar
acıyı doğurup emzirdiler ezilmişliklerini.

ALTIN ÇIKINI

❁ Mehmet GÖZÜKARA

Kalk efendi” diyerek dürtükledi hanımı. Daha sabahın körüydü ve Çakmak Mustafa uykusunu alamamıştı. Sıcacık yatağını bırakıp kalkası yoktu, yoktu ya dün gecedен söz vermişti hanımına. Bugün, ne zamandan beri aralarında bitmez tükenmez tartışmaya yol açan o işi halledecekti. Kaç gece küs yatmışlardı bu yüzden. Geç bile kalmıştı.

Cılız bacaklarını yatağın kenarından sarkıttı, uzun uzun esnerken bir yandan da bacaklarını sallayıp duruyordu. Dün akşam bulgur pilavının yanında iştahla yediği soğanın kokusunu genzinde hissedince yüzünü ekşitmekten kendini alamadı. Acıkmıştı.

“Koydun mu çayı?”

“Hazır, hele sen kalk. “Erken kalkan yol almış” derler. “Gerçi; sen işten korkma, iş senden korksun” da derler ya neyse. Öğleden önce şehre varmalısın, aksi halde akşama nasıl dönersin?”

Varacaktı elbette. Bulacaktı o sözünde durmayan Çerçi Meksen’i. Neredeyse bir aile felaketine sebep olacak o adamı bulacak ve sözünde durmayışının sebebini öğrenecekti. Üç aydır söylenip duran hanımına hak vermemek mümkün müydü? Karısının “Herkesi kendin gibi zannediyorsun, tanımadığın adamı eve getirdin de ne oldu? İyilikten maraz doğdu. Âlemin akıllısı, vicdan sahibi sen misin? Camiden çıkan cemaatin en zengini sen miydin? Zengindin de benim niye haberim yok? O Allah’tan korkmaz niye durmadı sözünde?” diye başladığı cümlelerin o gün bu gündür ardı arkası kesilmemişti. Bir de öküzlerin başka pazarda satıldığı haberi kulaklarına gelmesin mi? “Yandım Allah!” demişti içinden. “Artık dilinden kurtulması zor, vay ocağı batasica. Ne iş ettin bana böyle!” Bu mesele yüzünden Meksen emmi hayatlarına iyice yerleşmiş, onunla yatıp kalkar olmuşlardı. Nazife her adı geçtiğinde “Emmiliği batsın, o sözünde durmazın! Seni dolandırıldığını da geçtim, konuya komşuya maskara olduk. Senin yaptığın saflıktan da öte bir şey, ahmaklık bu ahmaklık...” diyor, başka şey demiyordu.

Yerinden kalktı. Elini yüzünü yıkamalı, işine gücüne bakmalıydı. Ayakyolu evin dışında, bahçenin uzak bir köşesine yapılmıştı. Artık herkes tuvaletlerini evin içine almıştı da kendisi bir türlü imkân bulup yapamamıştı. Özellikle kışları tuvaletin bahçede olması sıkıntıya yol açıyordu ama şimdilik yapacak bir şey yoktu. Tuvaletin tahta kapısı gıcırdayınca her

zamanki gibi söylendi ama ardından suçun kendinde olduğunu hatırlayıp sustu. Yıllardır nerdeyse hep aynı yerde duran ibrikle elini yüzünü yıkadı, kayısı ağacının budanmış dalına çaktığı paslı çivideki havluya iyice bir kurulandı. Bahçe duvarının da bir elden geçmesi lazımdı ya ne ile yapacaktı? Kum alsa çimentoya, çimento alsa kuma verecek para yok. Üstelik yaptığı akılsızlığı hatırladıkça uykuları kaçıyor, onu evine aldığına bin kez pişman oluyordu.

Nasıl almasını ki? Caminin önündeki misafir taşında onu masum ve yorgun halde görünce vicdanı el vermemişti. Hele de komşu ilçeden biber satan garip bir çerçi olduğunu öğrenince evinde kalmasını teklif etmişti. Akşam karanlığında adamcağızın eşeği bile zavallı ve yorgun görünmüştü gözüne. Acıkmıştı enikonu. Merhametli adamdı, böyle görünce dayanamamıştı. Hani Meksen emmi de az anasının gözü değildi ha. “Körün istediği bir göz, Allah verdi iki göz” hesabı yalancılıktan nazlanmış, kendisini birkaç kez ısrar etmek zorunda bırakmıştı. Hanımı, akşam vakti yanında bir misafirle habersiz gelmesine ses etmemiş ama zaten iki göz odasıyla, duvardaki toz boyanın sürekli döküldüğü köhne eve şu yokluklarında birini getirmesine de içerlemişti. En çok da akşam sofrasında uzun uzadıya yapılan pazarlıkta sinirlenmişti. “Uyanık bir adama benziyor.” diye kulağına fısıldadığında, “Gariban bir adamcağız, sevap olur, bu gece kalıversin” diye cevapladığını da hiç unutmuyordu.

Sofrada Meksen emmi ha bire konuşmuştu. Gittiği, gezdiği yerleri anlatmış, asker anılarından dem vurmuştu, doğrusu tatlı dilli sayılırdı. Hele alıp satma işine sıra gelince pek hevesli konuşmaya başlamıştı. Çakmak Mustafa da söz arasında iki öküzünü satmayı düşündüğünü nasılsa ağzından kaçırır vermişti. Zaten bu tez canlılığı yüzünden, kendine Çakmak Mustafa deniyordu. Doğruyu eğip bükmeden dosdoğru derdi.

“Ne güzel bir tesadüf bu? Benim de iki öküzü ihtiyacım vardı. Nerden alayım diyordum ne zamandır. En iyisi ne sen öküzleri ele sat, ne ben elden alayım.” diye başlamıştı Meksen emmi konuşmasına. Sonuçta onun da iki öküz alması gerekiyordu. Belki de gerekmiyordu da öküzleri satacağını duyunca öküz alası tutmuştu. Her ne ise sıkı bir pazarlık sonunda anlaşılıp el sıkışmışlardı. Ancak Meksen emmi parasını gelecek ay verebileceğini söyleyince karısı sofranın

başında kendisini yandan gizlice dürtüklemiş, kaşını gözünü oynatarak adamın teklifini kabul etmesini işmar etmişti. Üstelik Nazife'nin paraya ihtiyaçları olduğunu, veresiye veremeyeceklerini sofrada başında birkaç kez dile getirmesine rağmen, adam onu hiç duymamıştı bile. Bütün bunlar bu yüzden olmuştu.

“Yine mi hamur kızarttın Nazife?” diyerek söylendi Çakmak Mustafa. Son hafta hep mayalı hamuru küçük bezelere ayırıp eliyle açarak yağda kızartmış, çaylarının yanına çekirdeği büyük, eti az zeytinleriyle katık yapmışlardı.

“Ye hele! Nimete burun kıvrılmaz, yağdan undan başka neyimiz var da ne bekliyorsun?”

Az buçuk etli butlu kadını Nazife. Sürekli hamur işleriyle uğraşır, kendini hiçbir şeyden mahrum etmezdi. Evin şenliği öküzleri gideli, gündelik gördüğü işlerde hafiflediğinden günden güne kilo alıyordu. Dudağının üstünde büyükçe siyah bir beni vardı. Konuşurken, özellikle sinirlenince daha fazla hareket eder, dinleyenin dikkatini dağıtırdı. Nişanlıken hiç dikkatini çekmemişti Mustafa'nın. Evlendikten sonra büyümüş müydü ne, yoksa böyle hatasını yüzüne vurdukça daha mı belirginleşiyordu, bilemedi. Evlenmelerine vesile olan Şerife bacı düştü aklına. Nazife'yle ilgili saydığı övgülerini hatırladı bir anda. “Nazife akıllı bir kız. Bir evi çekip çevirir. Bağ bahçe işlerinde arkadaş, evde iyi bir eş olur.” demişti. Mustafa'ya göre de Nazife köyde bir taneydi. Uzun boylu, beyaz tenli, görgülü bir ailenin kızıydı. “Aslında ikimiz de yanılmamışız.” dedi içinden. Nazife ile evlendikten bu yana ne yokluktan yerindiğini, ne de varlıktan öğündüğünü duymuştu. Şükürlü bir kadındı. Eli terazi, gözü mizan bir kadındı. Ev hanımlığına gelince, ona uyar yoktu. Hele hamur işlerinde kimse eline su dökmezdi. Hırka örmeyi elbise biçip dikmenin yanı sıra, köyde kaç çocuğa ebelik etmiş Allah bilirdi. Tüm bunların yanı sıra, dört çocuk vermiş, babalığa da kocalığa da doyurmuştu. Ama bu kadının kendinden daha fikirli olmasını kendine yediremediğinde dayanamaz, içinden söylenirdi Mustafa. Allah var, Meksen emmi konusunda Nazife haklıydı, “Ben tez canlılık ettim.” diye düşündü ise de bu çok uzun sürmedi. “Dilden gelen elden gelseydi, her fukara padişah olurdu, benim ki de iş mi yani?” düşüncelerinin pençesinden kendini çekip almaya çalışırken diğer taraftan da Meksen emminin yaptığını sorguluyordu!

İnsan misafir olduğu, ekmeğini yediği insanı nasıl dolandırır? Yaptığının zararı sadece bana dokunsa haydi neyse. Bu hadiseyi duyan her insan, evine misafir alırken daha çekingen davranacak,

bu çekince belki de nice masum insanın dışarıda kalmasına sebep olacaktı. Yapılan iyiliğin karşılığı bu olmamalıydı. İyilik etmenin bedeli ağırlaştıkça, edenin sayısı da gitgide azalacaktı. İnşallah Meksen emmi kendini misafir alan adamı çarptığını çok dillendirmemiştir. Eve alınan misafirin, ev sahibinin öküzlerini gasp etmesinden daha öte bir şey... Daha ötesi; vefa ve merhametin yan sıra insanlığın gördüğü zarardı. Bizi biz yapan değerlerin ölmemesi adına, Meksen emmiden bu parayı almalıydı.

Nazife'ye dönerek:

“Bana biraz yolluk hazırla. Yolum uzun. Belki kalmak icap eder. Olur ya, adamcağzın gelmemesine sebep bir mazereti vardır belki de. Olur mu olur. Onu varmadan, sormadan bilemeyiz. Bakarsın kalmam icap eder. Kalır da gelemesem beni merak etme.” dedi.

Nazife alt dudağını bükerek başını sağa sola salladı. Bakışlarıyla sen akıllanmazsın, demek istiyor; giderayak bir bahane üretir de gitmekten vazgeçer diye susuyordu. Zaten yeterince söylemişti. O adam güvenilmez birine benziyordu. Eşi, öküzlerini herkes gibi pazara götürüp satsaydı hem ellerinde paraları olurdu hem de böyle son ayları beklemekle ve kavgayla geçmezdi. İkisinin de sinirlerini iyice yıpratmıştı bu kavgalar.

“Hamur kızartması neyine yetmiyor? Bundan birkaç parça koyarım. Acıkınca et gibi, bal gibi gelir sana...”

Çakmak Mustafa, Meksen'i bulur bulmaz son aylarda çektiği sıkıntıları da anlatacak, yaşadıklarını bir nevi yüzüne vuracaktı. Hanımının hazırladığı küçük çıkını alıp düştü yollara. Hele bir varaydı, hele onu bir bulaydı...

Kaya pınarı mevkine geldiğinde hâlâ kendi kendine söyleniyordu. Vakit öğleyi devirmiş neredeyse ikindiye varmıştı. Aklına Meksen emmi geldi. İçinden, “Acaba şimdi nasıldır?” diye geçirdi. Az ilerde bir koyun sürüsü geniş otlakta yayılıyordu, bu yılın kuzuları hem yayılıyor hem de hoplayıp zıplayarak kendilerince oyun oynuyorlardı. İlk önce çobanı görmedi. Neredeydi acaba? Etrafıca bakınca uzun değneğini kucağına alarak bağdaş kurup oturmuş olan çobanı ve karşısındaki adamı gördü. Adam el kol hareketleriyle bir şeyler anlatıyordu. Çoban da pür dikkat adamı dinliyor, arada bir tasdik ederek başını sallıyordu. Yanlarına yaklaştığında selam ve-

rerek oturmayı düşündü ama sohbetin koyuluğunu görünce hiç ses çıkartmadan hemen yanı başlarında bir yere oturup sohbeti dinlemeye başladı. Hafif sakallı, kalın kaşlı, nur yüzlü denilen türden bir adamdı konuşan. Sesi karşıdakini cezbedecek tondaki bu derviş görünümlü adamın konuştukları dikkat çekiciydi, o da ister istemez bu konuşmaya kulak kesildi.

Bir ara adam sözlerine kısa bir ara verdi ve derin, insanın gözlerini delecekmiş gibi bakan gözlerini Çakmak Mustafa'ya dikti. Çakmak Mustafa başıyla selam verdi ama ürpermekten de kendini alamadı. Adam sağ elini göğsüne koyarak Çakmak Mustafa'nın selamını aldı ve aynı dikkat çekici ses tonuyla sohbete devam etti.

“Kendinde bir varlık gören serseri
Altın ondan, gümüş ondan, pul ondan.
Bağ bahçe dal budak, O'nun eseri
Yaprak ondan diken ondan gül ondan.”

Çakmak Mustafa elinde olmadan içinde bir tedirginlik hissetti. Sanki bu derviş gönüllü adam içinden geçenleri anlamış ve ona göre konuşmuştu. Çakmak Mustafa, bu duygular içindeyken adam sanki hiçbir şeyin farkında değilmiş gibi konuşmaya devam ediyordu;

“Âdem'i balçıktan halk eden Hüda
Toprağa zerk etmiş her türlü gıda
Toprakça olmalı toprağa veda
Humus ondan, kireç ondan, kil ondan.”

Çakmak Mustafa'nın duyguları allak bullak olmuştu, içinde fırtınalar kopuyor, kendi kendine Meksen emmiye karşı haksızlık yaptığını düşünüyordu. Ona karşı duyduğu öfke ve kızgınlığın üstüne bir kova su dökülmüş gibi oldu. Günlerdir içinde biriktirdiği öfkeden utanmaya başladı adeta. Çakmak Mustafa sanki uhrevi bir âlemdeydi ve büyük ihtimalle de kırklar meclisindeydi. Yoksa içinden geçen bu duyguları nasıl izah edebilirdi ki? Akıllı, “Toprakça olmalı toprağa veda” sözüne takılıp kalmıştı.

Derviş haklı, diyordu içinden. Her insan balçıktan halk edildi ama topraklarının aynı olduğunu söyleyen olmamıştı. Belki de insanların farklı tıynetinde, huyda, renkte olması da bundandı ve bu da Allah'tandı. Acaba, “Her insan sütünün hükmünü işler.” demeleri de bundan mıydı? “Öküzü sana veren de Meksen emmiyle seni imtihan eden de o.” mu demek istiyordu?

“Yıkılır siyeçler bozulur bağlar
Sevip sevilenler karalar bağlar
Gün gelir yün gibi atılır dağlar
Tufan ondan, afet ondan, sel ondan.”

“Gün gelir yün gibi atılır dağlar” ifadesi Çakmak Mustafa'ya geçen haftaki Cuma namazı öncesindeki vaazda imamın okuyup mealini verdiği bir ayeti hatırlattı. Kıyametin kopuşunu anlatan bu ayet aklında kaldığı kadarıyla Me'aric sûresinin 8 ve 9. âyetiydi ve mealen şöyleydi. “Göğün, erimiş maden gibi ve dağların atılmış renkli yün gibi olacağı günü hatırla.” İçi titredi. Öküzleri verdiği günden beri çektiği sıkıntıyı, geldiği bunca yolu düşündü. Acaba yanlış mı yapıyordu? İşin içinden çıkamadı.

Sohbet hoştu fakat evde hanımı parayı alıp geleceği vakti bekliyordu. Yerinden doğrularak;

“Bana müsaade...” dedi.

“Yolun açık olsun.” dedi derviş.

“Uğurlar olsun.” dedi çoban.

Meksen emminin memleketine nihayet gelmişti. Her yerde olduğu gibi herkes kendi günlük telaşındaydı. Kimi esnaf dükkân önünde sohbet ederken, çocuklar sokaklarda oyun oynuyordu. Önünden geçen iki büklüm yaşlı kadının elini öpüp hayır duasını almak istediye de cesaret edemedi. Sadece Meksen emmiye sordu.

“Bilemedim ki evladım... Akıl mı var ki? Kimlerdenmiş?” derken oldukça yüksek bir ses tonuyla cevap veren kadının belli ki kulağı sağlıklı duymuyordu.

Bu yüzden kadıncağızın kulağına hafifçe eğilerek olabildiğince yüksekçe bir sesle Meksen emmiye tarif etti. Hafif göbeği, ensesinde biraz saç, güneş altında gezmekten iyice kararmış yüzü, etli dudakları, seyrek kaşları vardı. Kadın, “Haa, senin aradığın şu yüz­süz Meksen dedikleri... Ama nerededir, kimin canını yakar, bilemem ki!” deyince Çakmak Mustafa'nın içinde bir sızı ateş olup damarlarında dolanmaya başladı. Şayet kadının anlattığı Meksen kendinin aradığı Mesken ise...Yok yok.. Bu tamamen tesadüf olmalı. Çaresiz ve sabırsızca sokak sokak, dükkân dükkân onu aramaya devam etti.

Meksen emmiye sormak için girdiği bir pırtı dükkânında iki adam tartışıyordu. Verdiği selamın alınmasını beklerken boşuna beklediğini fark etti. Çakmak Mustafa'yı gören dükkân sahibinin sesi daha da gür çıkmaya başlamış, “Maden almayacaktın da

neden malımı tardan indirttin?” diyordu. Karşısındaki de kendini savunuyordu; yahu kardeşim basmayı tardan indirmeden, alacağım basmaya nasıl bakarım? Senin ki de iş mi? Şeklinde sözler söylerken Çakmak Mustafa verdiği selamı kendi alarak dükkânı terk ediyordu.

Aktar dükkânının önünde küçük bir masanın etrafında kürsüde oturan adamlara yaklaşarak hayırlı günler diyerek selam verdi. Aleykümselâm kardeşim diyerek selamı -diğerlerine nazaran daha sesli- alan adamın aktar olduğu haline yansiyordu. Aktar, “Buyur!” diyerek devam etti söze. Meksen emmiyi soran Çakmak Mustafa'nın sesini bastıran, semer yüklü “Thames” marka kamyonun kaldırdığı toz caddenin her iki tarafına yayılarak yanlarından geçti. “Elin memleketine kamyon kamyon kravat gelir, bizim memlekete de kamyon kamyon semer geliyor” diyen Attarın sözlerini; Çakmak Mustafa o an çok anlamlandıramadı.

Neden sonra onu bir kahvede otururken bulduğunda yorgunluktan yıkılmak üzereydi. Tam da yaşlı kadına tarif ettiği gibiydi ya sanki azıcık daha göbeklenmişti. Mustafa'nın aramaktan bacaklarında derman kalmamıştı. Akılsız başının cezasını ayakları çekiyordu. Elindeki hafif çıkını bile ağırlaştırmış, sanki kurşun çuvalı olmuştu. Selam verip yanına oturdu. Adam sanki onu ilk kez görür gibi bakıyordu. Şaşırdı. Bu nasıl işti?

“Meksen emmi! Hatırlamadın mı beni? Şıra Köyünden Mustafa'yım ben. Hani üç ay önce bizde kaldıydın ya bir gece, Çakmak Mustafa...”

Adam, dudaklarını alay eder gibi büktü, yüksek sesle “Al işte bir tane daha!” diyerek yanında oturan üç adama bakıp güldü. Allah Allah! Bu da neydi şimdi, n'oluyordu böyle? Çakmak Mustafa neler döndüğünü anlamamış, bir açıklama bekliyordu. Adam “Bir tane daha!” derken deli mi demek istemişti yoksa?

“Sen de beni Meksen emmi ile karıştırdın besbelli! Benim adım Meksenli'dir. Rahmetli Meksen emmiye benzetirler beni. O eşeğiyle gezer biber sardı. Yaşarken de bu benzerlikten az çekmedim ya neyse, yine de mekânı cennet olsun, tam iki ay evveli Hakk'ın rahmetine kavuştu. Bir önceki akşam yakınlarına; “Yolculuk var, yarın sabah bir emanet vermek için Şıra Köyüne gideceğim falan diyormuş. Garibim Tahtalıköy'e gitti iyi mi?”

Çakmak Mustafa'nın dünyası adeta başına yıkıldı. Nasıl olurdu? Bu kadar benzerlik Allah'tan reva mıydı? Ne yani, o öldüyse şimdi iki öküzün parası da ölmüştü?

Adamın, “Bir çayımızı iç.” derken pis pis gülüşü onu şüpheye düşürdü. Nasıl ispat edecekti. Çayını yudumlarırken bir oyunun içinde olduğunu hissetti. Eh, oynansa oyundu, el mi yaman yoksa bey mi yamandı, herkes görecekti. Bozuntuya vermemesi gerekti. Soğukkanlılığını her nasılsa koruyabilmeyi başararak kendine kurulan bu oyuna gönüllü dâhil olmaya karar verdi. Başladı Meksen emmiyi övmeye;

“Vah vah, demek rahmetli oldu garibim Meksen Emmi! Çerççilik yüzünden bir gün görmemişti zaten. Ben de ona para getirmiştım. Son zamanlarda Allah bize “Yürü ya kulum!” dedi galiba. Ben de: “Öküzlerden borcun yok.” demeye, biraz da yardım etmeye gelmişim. Demek kısmeti yokmuş. Allah'ın işine bakın yahu!”

O anda Meksen emminin gözlerini görmeliydiniz. Fal taşı gibi açılmıştı. Adam içinden hemen hesap yapmaya koyulmuştu bile. Allah “Yürü ya kulum!” dediyse bu adam hayli zengin olmuştur diye düşündüğü kesindi. Art arda sorular geldi.

“Çok mu varlıklandın?”

“Büyük başa mı yatırdın yoksa bütün paranı?”

“Bu arada, şehre de taşınmışsındır?”

“Şehirde de ihtiyaç sahibi olanlar var amma gayri sen bilirsin.”

“Benim elimde dar ya, tanımadığına ne diye yardım edesin?”

Söylediklerine inandırmıştı işte. İçinden derin bir oh çekti. Bundan sonrası kolaydı, yeter ki bir yanlışlık yapıp foyasını meydana dökmeyeydi.

Onun inanması Mustafa'da gözle görülür bir rahatlama sağlamıştı. Başu daha bir dikleşiyor, yorgunluğu bedeninden akıp gidiyordu. Hayal de olsa zenginliğinin keyfini sürdürü çayını yudumlarırken. Zaman zaman uzaklara dalıp gidiyor, Meksen'in ölümüne ziyadesiyle üzölmüş gibi tavırlar sergileyerek onları iyice inandırmaya çalışıyordu. İçinden de “Allah büyüktür!” diyordu, yalanı ortaya çıkacaksa da en azından içine şüphe düşürmüş olmanın tadına varacaktı. Son yudumu da içince zengin kalkışıyla bir bacağına hafiften vurarak ayağa kalktı.

“Eh, bana müsaade o halde Meksenli Ağa'm!. Alacaklarım var, ardından bir lokantada karnımı doyurayım. -Çıkınına bakarak- Altın da bozdurmam lazım. Köyde bile para ihtiyacı bitmiyor işte. Gerçi evde var amma fazlası göz çıkarmaz. Olmadı bir otelde kalırım bu gece.” Meksenli'nin buna gönlü razı olur muydu hiç? Böyle misafir gelecekti de otel odasında yatsındı, olacak iş miydi bu. Meksenli ayağa kalkarak Mustafa'nın kolundan yapışmıştı bile.

Çakmak Mustafa'yı kendi evine davet ederken kollardan çekiştiriyor, gözlerini de çıkından ayırmıyordu. Çakmak Mustafa, ısrarlara dayanamamış gibi o gece için Meksenli'ye misafir olmayı kabul etti. Belki de sohbet anında ağzından kaçırırdı. Bunu bekleyip görecekti.

En azından hanımına yalancı çıkmayacaktı. Dememiş miydi "İsrar ederse kalırım, dönemem." diye. İşte ediyordu.

Meskenli, onu şehrin en iyi lokantasında doyurdu, çayını kahvesini de ısmarladıktan sonra "Yorgunsundur." diyerek evine götürdü.

Epeyce yürüdüler. İki katlı evi gördüğünde Mustafa şaşırdı. Kendi evinin bunun yanında tavuk kümesi kadar kaldığını düşününce bir iyice hırslandı. Gidinin sahtekârı kim bilir kendisi gibi kimleri de dolandırarak bu eve sahip olmuştu. Şimdi gülücük saçan bu adamın yaptıklarını Allah yanına koyarmıydı? Koymazdı elbet. Meksenli, arkasına bastığı ayakkabılarını kapı önündeki kirli paspasa çıkarırken:

"İşte bizim fakirhane!" dedi. Sonra yüksek sesle içeriye seslendi:

"Hanım... Hatırlı misafirimiz var, gel hele..."

Meksenli'nin hanımı; üstünde puanlı entarisi, başındaki oyalı yazmasını düzelterek geldi. Uykulu gözlerini son bir gayretle biraz daha aralamaya çalıştığını saklamadan "Hoş gelmişsin Meksen Efendi" dedi. Dedi ama Meksen'in yüz hatları da aynı anda değişti. O anda esen rüzgâr eşikte bulunan üç kişinin iç dünyasından buz gibi esip geçti. Çakmak Mustafa'yla göz göze gelen Meksen, suçüstü yakalanan bir çocuk gibi telaşlandı. Bu telaşla, hanımı Safiye'ye öfkeyle baktı. Safiye; pot kırdığının farkında bile değildi ama olağanüstü bir durumla karşı karşıya olduğunun anlaması uzun sürmedi.

Safiye'nin; "Hoş geldiniz!" deyişindeki ses tonundan, bu eve pek misafir gelmediği anlaşılıyordu. Çakmak Mustafa'yı misafir odasına buyur ettikten sonra mutfağa geçen Meksen, hanımına durumu izah ederken sesindeki öfkeyi saklamakta zorlanıyordu. Meksen'in çevirdiği dolaplara alışık olan kadının "Tamam!" demesi mutfağın duvarlarına sıvand. Meksen'in öfkesi, yerini kaygıya devretmişti. Acaba durumu anlamış mıydı Çakmak Mustafa. Anladiysa ne olacak canım. Geçerli bir mazeret uydurur, inandırırım masum olduğuma, dedi kendi kendine. Hanıma öfkelenmişti ama aslına bakarsan onun da çok kabahati yoktu. Kadın nerden bilsin durumu diye düşünerek, Safiye'ye karşı sesini yumuşattı.

"Seni de yalnız koyduk, kusura bakma." diyerek geri dönen Meksen koltuklardan birine yayılıp oturdu. Şuradan buradan konuşmaya daldılar.

Çakmak Mustafa artık emindi. "Artık şüphem yok, Meksenli bizim Meksen emmi..." dedi içinden. Bunu söylerken artık hamle sırasının kendine geldiğini biliyor, aklından neler yapması gerektiğini tekrarlıyordu. İşi anladığı andan beri akli cin gibi çalışmaya başlamıştı.

Bir süre sonra evin hanımının gönülsüzce hazırlayıp getirdiği meyveleri yerlerken Meksenli sordu;

"Odamı hazırlayalım mı, yorgunsan hemen yat tersen."

"İyi olur, iyi olur da... Yarın altıncılar dükkânı kaçta açarlar acaba?"

"Dokuza kalmaz açarlar" derken Meksen'in suratında beliren sinsi ifade ve sırıtış Mustafa'nın gözünden kaçmadı.

"Olmadı ya, vakit geç olur."

"Hayırdır inşallah!"

"Dokuzdan önce yapmam gereken işlere para lazımdı."

"Ne kadar lazımsa ben sana vereyim, Kuyumcular dükkânı açınca sen bana verirsin."

"Sende o kadar para var mıdır ki?"

"Ne kadar lazımdı?"

"İki bin lira kadar..."

"Ben de on beş yirmi bin lira diyeceksin sandım. O kadar para bizde de var."

"Tamam, o zaman. Sen ver, ben yarın sana fazlasıyla iade ederim."

Fazlasıyla sözü üzerine Meksen'in gözleri parladı. Adam zengindi tabi. Fazladan vereceğini söylediği paranın lafı mı olurdu onun için. Karısına bakıp gülümsedi. Kadın da gülümsedi. Eh, ne de olsa havadan para gelecekti. Kocasını işini bilirdi.

"Safiye! Hele cüzdanımı getir, Mustafa ağamıza iki bin lira verelim. Rahat uyunun misafirimiz."

Safiye gönüllü olduğunu belli etmek istemezcesine yavaş yavaş iç odaya gidip kısa zaman sonra cüzdanla geldi. Meksenli cüzdandan çıkardığı bir tomar paranın yarısını sayıp uzattı;

Buyur ağam, sabah erkenden çıkarız. Benim bir sarraf yeğen var, kârlı bozar sana altını. Ona gideriz."

"Kahvaltımızı nerde yapacağız?"

“Bizim fakirhanede elbet...” Karısına baktı, başını sallıyordu. Parayı koynuna sokan Mustafa, ağzındaki son parça elmayı da şapırdatarak yedikten sonra artık yatabileceğini söyledi.

Odası hemen hazırlanmıştı. Kimselere kıyıp seremediği yeni mavi çarşafı bu misafire seren Safiye, ilk karşılaştıklarındaki hatasını telafi etmeye çalışıyordu. Bu gece kocasının gözüne iyice girmişti. Leğeni, ibriği, havluyu bile misafirin odasına hazırlamıştı. Mustafa da az uyanık değildi. Şüphe çekmemek için ayakyoluna giderken bile kızartılmış hamurun olduğu çıkını yanında götürmüştü. Maazallah açarlar sa yandığının resmiydi.

Herkes odasına çekildi. O gece Meksen de olur olmaz malihülyalara dalmıştı. Acaba Safiye'nin yaptığı gafın farkında mıydı Mustafa? Farkında olma ihtimali olduğu düşüncesi bile içini kemiren bir tırtıla dönüşüyor, aklı bulanıyordu.

Sarrafa durumu anlatıp oradan da kâr sağlıyacaktı ama bu da yetmezdi. Keşke “Meksen emmi öldü.” yalanını söylemeseydi. İş bu kadar zor olmazdı. “Altını çıkında gezdirdiğine göre...” dedi kendine. “Hadi hayırlısı... Benim gibi adam bu çıkından payını almalı.” derken göz kapakları da kapanmaya başlamıştı.

Safiye, akşam konuşulanları anımsar anımsamaz yatağından fırlamış, hazırlıkları tamamlamıştı. Kahvaltı için üşenmemiş bir de hamur kızartması yapmıştı. Çay demini, çorba kıvamını almış, çay bardakları ve çorba kâseleri çoktan sofradaki yerlerini almıştı.

Meksen'in misafiri uyandırma zamanı gelmişti. Pijamalarının önünü ilikleyip saygıyla kapıya yaklaştı. Sarraf dükkânı açar açmaz orada olmak gerekirdi. Kapısını tıklattı. Hafif geriye çekilip dinledi, ses yok. Derin uyuyor olmalıydı. Ne de olsa dünden kalan yorgunluğu iliklerine işlemişti. Kapıyı bir kere daha tıklattı, yine ses yok. Hain hafı olur ya, birden içinde bir avuç cam kırığı çalkalandı durdu. Bu sefer kapıyı daha hızlı çaldı ama yok. Yok, yok...

İçindeki endişeyi bastırmaya çalışarak kapıyı hızlıca açtı. İçeriden dışarıya saldıran sessizlik Meksen'i alt üst etmeye yetti de arttı bile. Her yeri, tepeden tırnağa her yeri buz kesti adeta. Dondu kaldı. Eli ayağı kesildi. Uzunlamasına alelade atılmış yorgan hiç bu kadar iğreti görünmemişti gözüne. Yatağın yanına geldi. Ani bir kararla dışarı koştu. Tuvaletin kapısı

ardına kadar açtı. Amaçsız bir şekilde ev ile tuvalet arasında gidip geldi. Safiye diye bağırmasını kendisi bile duymadı. Yeniden yatağın serili olduğu odaya koştu. Boş bir çuval gibi yatağın üzerine yığıldı. Elini yorganın içine soktu. Döşek bir ölü soğukluğunda değdi eline. Çakmak Mustafa gideli çok olmuştu.

Ünü yettiğince elinden kaçırdığı avının pişmanlığıyla bir gözüyle kapıya diğer gözüyle tavana bakarak bağırdı “Mustafaaa... Mustafaaa!”

Safiye odaya geldiğinde Meksen yatağın başucunda oturuyor esrik sayıklamalarla kendi kendine bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Safiye anlamıştı. Eşini omuzlarından tutup kaldırdı. “Aman be Meksen, yelden gelen sele gidermiş. Bu kadar da kendini üzme.” diye teselli etmek istedi ama sustu. Üzüntüden buğulanan bakışları yatağın başucundaki çıkına takıldı.

Safiye'in getirdiği bir bardak suyu tek nefeste içti. İçtiği su ilaç gibi geldi.

Meksen'in aklını başından alan çıkın yatağın başında öylece duradursun...

Çakmak Mustafa Kaya Pınarı mevkine geldiğinde gözü çobanla sohbet eden dervişini aradı. Ne çoban vardı ne de derviş. Sabahın bu erken saatinde başka bir çobanın söylediği türkü geldi kulaklarından girip gönlünde yer ediyordu.

“Kerem'i bağlayıp Aslı'yı salan

Bu dünya geçici bu dünya yalan

Duymadım görmedim muradın alan

Gülleri vakitsiz solan dünyada”

“Vay be” dedi kendinin duyabileceği ses tonunda. İç geçirdi. Gör ki hangi muradı gözündeki kalan tarafından söylenmiş diye geçirdi içinden. Dün ayrıldığı Nazife'yi özlediğini hissetti. Yürüdü...

BOŞ VER

❧ Adem YAZAR

Boş ver benim derdimi sorup ne yapacaksın?
Öylece uzaklara daldığıma bakma sen.
Mahzun halimi hayra yorup ne yapacaksın?
Sokaklarda biçare kaldığıma bakma sen.

Sırrım Hakk'a ayandır kullarına bilmece,
Dilim ahraz kesilir eksik kalır hep hece.
Yüreğimde bir çocuk ağlar durur her gece,
Gündüz vakti şen şakrak güldüğüme bakma sen.

Beklenenin yolunu hep bekleyen gözlermiş,
En çok acı çekenler bil ki en çok özlermiş,
Dertli olan derdini kahkahayla gizlermiş,
Böyle oynak şarkılar çaldığıma bakma sen.

Şimdi kalk git yoluna say ki hiç tanışmadık,
Say ki bütün bunları senle hiç konuşmadık,
Biz kimseye sormadık, kimseye danışmadık;
Bu çıkmaz sokakta yol aldığıma bakma sen.

İlhamı'yım koy bende kalsın niçin nedenim,
Yüreğimde mahkûmdur böyle mecnun edenim.
Kaldırımda nefessiz uzanmışsa bedenim,
Sen de geç git yanımdan öldüğüme bakma sen.

İTHAL KAFALAR

❧ Yaşar ÖZDEN

Bu cennet vatanda ithal kafalar,
Gezdikçe kalemden kan akıttılar.
Yüz yıllık yaraya sahte reçete,
Yazdikça kalemden kan akıttılar.

Uyansa vicdanlar gerçeği sorsa
Geçmiş öğrense bu günü görse
Millî ve manevi neyimiz varsa
Bozdukça kalemden kan akıttılar.

Sıkıldı boğazlar çıkmadı sesi,
Sinesinde Hakkı andı nefesi;
Hak, hukuk, adalet diyen herkesi
Ezdikçe kalemden kan akıttılar.

Menfaatler uçuşurken havada,
Bebek bile kurşunlandı yuvada.
Küresel davayı bizim sahada,
Çözdükçe kalemden kan akıttılar.

Yaşar Özden taraf olmam inkârdan,
Cevher olsa hisse almam o kârdan.
Sülük gibi kanımızı damardan,
Süzdükçe kalemden kan akıttılar.

ZOR GELİYOR

❧ Hüseyin KOCAİSPİR

Topraktan kabına koydun bizleri,
Ruh tene sığmıyor dar geliyor dar.
Gönlü düğüm ettin sardın gizleri,
Çözmek bize artık kor geliyor kor.

Ateşinle yandık döndük veliye,
Mecnun gibi düştük çölde deliye,
Yunus misal dilde uyduk Nebi"ye,
Senden ayrı kalmak zor geliyor zor.

Zikir meclisinde yakın oluruz,
İçince suyundan sakın oluruz,
Sohbette adınla tekin oluruz,
Yokluğunda varlık zar geliyor zar.

Saldın içimize yakan havayı,
Uzak eyle bizden yıkan hevayı.
Düşürme kulunu bulsun sefayı,
Vahdetsiz mutluluk nar geliyor nar.

Nefisle İblis'in çözdün ipini,
Seyrettin âlemi gördün hepini.
Takvanın yolunda sorman tipini,
Tevbesiz kavuşmak har geliyor har.

Koydun dört unsuru atam Âdem'e,
Havva'ya uyunca düştü kademe.
Hacımsa istiyor Var'da ademe,
Sözünü tutmamak ar geliyor ar.

KOLAY DEĞİLMİŞ

❧ Kadir ORAKÇI

Sana "Gitme." diyemem."Kal." desem dinlemezsin.
Sevdayı bir gurura satmak kolay değilmiş.
Gönlümün mahzeninde yıllanmış şarabımsın,
Bir çırpıda çıkarıp atmak kolay değilmiş.

Gidiyorken ardına dönüp dönüp bakınca
Sağanak öncesinde birden şimşek çakınca
Yürekteki med-cezir bentlerini yıkınca
Gözyaşını kirpikle tutmak kolay değilmiş.

Ben bülbülün olmuşum, sende bir gül bahçesi;
Meğer vuslat bilmezmiş bu aşkın tarihçesi.
Her lisana döndü de şu kalbimin lehçesi,
Senin gönül bağında ötmek kolay değilmiş.

"Özledim." diyecekken sözümü yuttuğumu,
Bilmiyorsun çırpınan kalbi zor tuttuğumu.
Kim inanır söylesem çoktan unuttuğumu,
Gülen yüze kaşları çatmak kolay değilmiş.

Mektup resim ne varsa yakıp yırtılır belki,
Hatıralar tozlanır üstü örtülür belki,
Bir yudum zehir içen ölür kurtulur belki,
Öldürmeyen hasreti tatmak kolay değilmiş.

DÜŞÜMDE

✿ Eyüp EKİNCİ

Yalıçapkınının yanardönerli kanatlarından kopan
ıslak bir tüy olmanı isterdim.
olamadın.
gökyüzünde bir bulut yumağı olup beni ıslatmak istedin.

yine de sen bilirsin.

yere düşünce, canı acımasa da çığlık çığığa ağlayarak
anasına koşan bir çocuğun yanağında gözyaşı olmanı isterdim.
olamadın.
“zaten bedeninden darbe almış bir ağacın, kabuğundan sızan gözyaşıyım” dedin.
bir çocuğun masumiyetini istemedin.

bu senin seçimin.

yeleleri rüzgârda uçuşurken özgürlüğe dörtnele koşan
doru bir at olmanı isterdim.
olamadın.
yağmurda kurumak için, pencereimin önüne konan
kırık kanatlı bir kuş olmak istedin.

karar senin.

yaprakların üzerinde birikerek, sonbaharın unuttuğu çiçeklere
can suyu veren bir damla çiy olmanı isterdim.
olamadın.
güneşin ışıklarından damlayan bir aydınlık olmak istedin.

umarım başarmışsındır.

yıldızların parladığı gökyüzünde,
denizde parıldayan bir yakamoz olmanı isterdim.
olamadın.
aydınlık gecede, mehtaplı denizin dalgası olup beni boğmak istedin.

bundan emin misin?

YAĞMUR YAĞIR

❁ Şakir MƏHBUSİ

Bu gecə, şimşəklər çiləkləyir
bulud evlərin pəncərəsini.
küləklər üşüdür səssiz yarasaların
zümzüməsini -yağmur yağır-

Üşüyür, bir uşağın
bayaqdan həyətdə sürdüyü
toz basmış kirli oyuncağı,
darıxır səndən ötrü
sevgimizin isti qucağı -yağmur yağır-

Gizlənilib yağmurdan
ləçəklər altında may böcəkləri,
sarılıb gecənin qoynuna bir gözəlin
qarara hörukləri -yağmur yağır-

Çəkir göylərə gözlərimin yuxusunu,
yuyur əllərimdən
ipək saçlarının qoxusunu -yağmur yağır-

Yağmur yağır
öpür damla damla yanaqlarından.
qorxuram yuyub aparsın adımı
-həlilim dodaqlarından -
yağmur yağır...
yağmur yağır...

İKİMİZ BİR BEDENDE

❁ Orxan BAHADIRSOY
Çeviri: Meh-Met

Asalım kendimizi
ben ağaçtan, sen benden.
ikimiz de yorgunuz,
hadi gidelim bu bedenden.

Gagalasın kara kuşlar
burnumuzu, gözümüzü...
bu beden mutlu kuşların,
bizimkisi gök yüzü.

Sonra başka bir beden bulalım
daha rahat, daha sıcak.
iki vücuda ne lüzum var?
ikimize biri sığacak.

Bir gözündən sen bakarsın,
bir gözündən ben bakarım...
sana kalan o eli,
bu elimde sıkırım.

Bir ayakta sen gezersin
bir ayakta ben gezerim.
saçların sen tarafına,
biraz çiçek dizerim.

Bu sevinçten, bu ümittən
bir ömür genç kalırız.
bir ev gibi bir vücutta,
mutlu oluruz, oluruz...

AFŞİN'İN

Haşim HALENDER

Dağları ormansız tarlası susuz,
Dertten ayık olmaz başı Afşin'in.
Tüm gün uyur ama halkı uykusuz,
Kara kar yağdırır kışı Afşin'in.

Paranga vurulur dönmez dillere,
Şikâyet arz olur esen yellere;
İş istihdam eder yaban ellere,
Gurbette sürünmek işi Afşin'in.

Seçmiyor meclise adam salsada
Külle karışıktır nefes alsada
Tarihi eserler talan olsada
Dünya kadar eski yaşı Afşin'in.

Herkes bir âlemdir çıksan dışarı,
Alkışlanmaz yuhalanır başarı.
Dost canlıdır bırakırsa kaşarı,
Sıka sıka çürür dişi Afşin'in.

Garibanı görmez, işini bilir.
Hastane var hasta, doktorsuz ölür.
Zehire panzehir laflarla gelir,
İş bulup, iş kurmak düşü Afşin'in.

Bilirim ülkeye enerji gerek,
İnsanı öldürsen o neye gerek.
Hurman, Ceyhan coşkun akar gülerek
Baraj der gözünün yaşı Afşin'in.

Dilim varmaz kötülerini der iken
Kanser olur sinemizde biriken.
Hayati'si, Mahzuni'si var iken
Pek yaman değerdi, taşı Afşin'in.

Güç Allah'ın güce boyun eğenler,
Pay kapacak dayılarıyla yeğenler.
Yavan olsun yağlanacak diyenler,
Zehir karışacak aşu Afşin'in.

Halk avam görülür mevzular derin,
En güzel iklimin en güzel yerin.
Göksun yol ağıdır havası serin,
Elbistan'sa ikiz eşi Afşin'in.

Ömür nefes kadar Kalender kanma,
Bu kömür yansın da gel de sen yanma.
İcraattan yoksun bilmiyor sanma,
Sorsan akıl verir kuşu Afşin'in.